

Oświadczenie GIS w sprawie osób chorych na łuszczycę

W związku z informacjami wpływającymi do Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczącymi trudnień w funkcjonowaniu w przestrzeni społecznej osób chorych na łuszczycę, ze względu na obawy przed zarażeniem się łuszczycą, należy jednoznacznie podkreślić, że łuszczycyca nie jest chorobą zakaźną.

Łuszczycyca

Łuszczycyca jest chorobą niezakaźną objawiającą się przewlekłym stanem zapalnym skóry (m.in. ostro odgraniczone, łuszczące się, czerwone zmiany skórne wielkości monety, najczęściej na łokciach, kolanach, skórze głowy, dłoniach i stopach). Ponadto, objawia się również świądem, podrażnieniem skóry, kłuciem i bólem. Rzadko zdarza się, aby objawy dotyczyły całej powierzchni skóry, jednakże taka rozległa postać łuszczycy istnieje i może być nawet śmiertelna, ponieważ ekstremalne stany zapalne i mocne łuszczenie się skóry mogą zakłócać zdolność organizmu do regulowania temperatury i niszczenia flory bakteryjnej na skórze.^[1] Łuszczycyca jest chorobą przewlekłą i nawracającą, która dodatkowo objawia się dolegliwościami stawowymi. Choroba ta dotyczy około 2% populacji w Europie i Stanach Zjednoczonych, natomiast w Azji i Afryce występuje rzadziej.^[2] W Polsce problem ten dotyczy nawet 3% populacji.

Pomimo licznych i szeroko zakrojonych badań przyczyna łuszczycy pozostaje ciągle nie w pełni wyjaśniona. Dużą rolę odgrywa podłoże genetyczne oraz podłoże immunologiczne. Do istotnych środowiskowych czynników wyzwalających łuszczycę należą m.in.: infekcje, niektóre leki, stres, palenie tytoniu, alkohol.

Łuszczycę rozpoznaje się przede wszystkim na podstawie objawów klinicznych. Każdy przypadek należy traktować indywidualnie i dostosować metody leczenia. U większości pacjentów z łuszczycą choroba jest ograniczona do <10% powierzchni ciała. Pacjenci ci mogą być leczeni wyłącznie miejscowo. Cięższy przebieg choroby wymaga terapii skojarzonej (leczenie ogólne wraz z leczeniem miejscowym).

Ważnym aspektem leczenia łuszczycy jest uwzględnienie przez lekarza uwag pacjenta oraz wrażliwość na jego potrzeby. W tej chorobie niezwykle ważne jest także wsparcie psychologiczne.

U około 1/3 chorych dochodzi do rozwoju łuszczycowego zapalenia stawów. Chorzy na łuszczycę mają również większe ryzyko rozwoju zaburzeń sercowo-naczyniowych, zespołu metabolicznego, cukrzycy typu II oraz depresji. Choroby współistniejące odgrywają dużą rolę w obniżaniu jakości życia chorych na łuszczycę.

Jako Główny Inspektor Sanitarny oraz Krajowy Konsultant w dziedzinie Zdrowia Publicznego zdecydowanie podkreślam, że zmiany skórne, które są objawem tej choroby, nie niosą zagrożenia dla innych osób.

Choroba nie jest zakaźna i nie może zostać przeniesiona przez takie zachowania jak np.

- podanie ręki,
- pływanie w tym samym basenie,
- przebywanie w jednym pomieszczeniu z chorym,
- używanie tego samego ręcznika.

Choroba ta nie bierze się również ze złej higieny. Świadomość i wrażliwość społeczna w tym temacie mogą przyczynić się do polepszenia komfortu psychicznego chorych. [\[iii\]](#)[\[iv\]](#)

Kwestie związane z chorobami zakaźnymi reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151, 1669), do której załącznik stanowi wykaz zakażeń oraz chorób zakaźnych. Łuszczyca nie znajduje się w tym wykazie.

Życie z łuszczycą

Łuszczyca może wpływać na jakość życia oraz powodować wzrost napięcia psychicznego. Chorzy są często stygmatyzowani i wykluczani z normalnego życia społecznego. Jest to szczególnie widoczne w przedszkolach, szkołach, miejscach pracy i na pływalniach. W rezultacie chorzy często unikają spotkań towarzyskich i często zgłaszają poczucie samotności, izolacji, uczucia frustracji i bycia nieatrakcyjnym. Z badań wynika, że łuszczyca może pogorszyć jakość życia w stopniu większym niż cukrzyca, nowotwory lub zawał mięśnia sercowego u dorosłych i niż moczenie nocne, padaczka czy cukrzyca u dzieci![\[v\]](#)

Największym problemem, wg. Raportu „Potrzeby pacjentów z łuszczycą w Polsce” (*Badanie pilotażowe przeprowadzone online w grupie pacjentów z łuszczycą. N=180, Warszawa, grudzień 2016; E. Borek, A. Sitek, M. Kołodziej, Fundacja MY Pacjenci i Unia Stowarzyszeń Chorych na Łuszczycę*), dla pacjentów są zmiany skórne i wygląd estetyczny. Co czwarta badana osoba korzysta z pomocy psychologa, a aż 20% badanych wymaga leczenia lekami przeciwdepresyjnymi. Na pogorszenie jakości życia wpływa również koszt leczenia, który pochłania średnio 16% budżetu domowego rocznie.

Choroba prowadzi do spadku poczucia własnej wartości, niepokoju i zwiększonej częstości występowania depresji. Pacjenci z łuszczycą częściej zgłaszają odczuwanie złości lub bezradności. Chorzy na łuszczycę mają wyższy odsetek myśli samobójczych w porównaniu do pozostałych pacjentów.

W badaniu przeprowadzonym w Stanach Zjednoczonych oceniano na które obszary życia człowieka wpływa łuszczyca. Wyniki wykazały, że w 98% przypadków choroba ta oddziałuje na emocje, nastrój, uczucia, w 94% na życie społeczne, w 70% na życie rodzinne, w 68% na życie ich karierę zawodową, w 38% na funkcjonowanie fizyczne,

w 17% na życie seksualne, w 21% na ich wykształcenie. Te wartości były dodatkowo wyższe u pacjentów z łuszczycowym zapaleniem stawów. [\[vi\]](#)

Łuszczyca sprzyja dodatkowo powstawaniu otyłości, nadużywaniu alkoholu i papierosów. Palenie i alkohol również sprzyjają zaoznianiu się tej choroby. [\[vii\]](#)

Wśród największych potrzeb pacjentów dotkniętych łuszczycą można wyróżnić natychmiastową poprawę stanu skóry (94,2%), żyć zwyczajnie (74,1%), być pewniejszym siebie wśród ludzi (71,2%), mieć większą radość z życia (71%), móc normalnie pracować (40,9%). [\[viii\]](#) Wyniki te tylko potwierdzają jak duży wpływ na jakość życia ma ta choroba.

Edukacja

Edukacja społeczeństwa na temat łuszczycy jest kluczowa w zwalczaniu mitów na temat choroby. Wiele osób dotkniętych chorobą na całym świecie doświadcza stygmatyzacji i dyskryminacji związanej z życiem prywatnym i zawodowym. Chorzy często czują się wykluczeni ze społeczeństwa.

Należy wykorzystać wszystkie dostępne środki masowego przekazu, aby zwiększyć świadomość społeczną o tym czym jest łuszczyca, a szczególnie że nie jest chorobą zakaźną. [\[ix\]](#)

-
1. [\[i\]](#) Sixty-Seventh World Health Assembly, Psoriasis, WHO, 2014
  2. [\[ii\]](#) Unia Stowarzyszeń Chorych na Łuszczycę, 2016
  3. [\[iii\]](#) <https://www.mp.pl/pacjent/dermatologia/choroby/chorobyskory/74363,łuszczyca>
  4. [\[iv\]](#) <https://podyplomie.pl/publish/system/articles/pdfarticles/000/014/561/original/4-15.pdf?1481203469>
  5. [\[v\]](#) Unia Stowarzyszeń Chorych na Łuszczycę, 2016, prof. dr hab. n med. Joanna Maj – Konsultant Krajowy w dziedzinie dermatologii i wenerologii
  6. [\[vi\]](#) Global Report on Psoriasis, WHO, 2016
  7. [\[vii\]](#) Sixty-Seventh World Health Assembly, Psoriasis, WHO, 2014
  8. [\[viii\]](#) Blome et al. 2011 (139). From German national health-care studies 2007 and 2008
  9. [\[ix\]](#) Global Report on Psoriasis, WHO, 2016